

Sygn. akt: I C 68/20 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Alina Kowalewska
Protokolant:	sekretarka Sylwia Laskowska

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2020 r. w Giżycku

sprawy z powództwa G. C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)H. (...) G. G. C. w T.

przeciwko A. P.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego A. P. na rzecz powoda G. C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)H. (...)G. G. C. w T. kwotę 773,56 zł (siedemset siedemdziesiąt trzy złote 56/100) z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 632,31 zł od dnia 23.08.2019r. do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 141,25 zł od dnia 23.08.2019r. do dnia zapłaty.
2. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od pozwanego A. P. na rzecz powoda G. C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)H. (...) G. G. C. w T. kwotę 317,00 zł (trzysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

SSR Alina Kowalewska

Sygn. I C 68/20 upr.

UZASADNIENIE

Powód G. C. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...).. (...) U (...) wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko A. P. domagając się zasądzenia kwoty 773,56 zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 14 grudnia 2017 r. pozwany zawarł umowę pożyczki gotówkowej z pożyczkodawcą (...) sp. z o.o. z siedzibą w B.. Na podstawie tej umowy została udzielona pożyczka w wysokości 627,34 zł, którą pozwany zobowiązał się spłacić do dnia 12 stycznia 2018 r. W dniu 22 stycznia 2018 r. powód nabył wierzytelność wobec pozwanego w drodze umowy przelewu wierzytelności. Wobec braku spłaty zadłużenia, powód w dniu 24 października 2018 r. skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty. Do dnia wniesienia pozwu, pozwany nie dokonał żadnych wpłat tytułem spłaty zadłużenia wynikającego z przedmiotowej pożyczki.

Postanowieniem z dnia 7 października 2019 roku, wydanym w sprawie VI Nc-e (...) Sąd Rejonowy L. (...) stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do sądu właściwości ogólnej pozwanego tj. Sądu Rejonowego w. (...)

W odpowiedzi na pozew A. P. wniósł o oddalenie powództwa w całości, Pozwany wskazał, iż roszczenie powoda jest bezzasadnie co do zasady jaki i wysokości. Pozwany zakwestionował ważność umowy pożyczki wskazując, że złożył powodowi oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. A. P. podniósł, iż powód nie udowodnił swojego roszczenia albowiem nie wskazał daty wymagalności roszczenia oraz nie przedłożył wypowiedzenia przedmiotowej umowy pożyczki. Ponadto pozwany wskazał, że prowizja naliczona od przedmiotowej umowy pożyczki jest wygórowana, a przez to sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 14 grudnia 2017 roku pozwany A. P. zawarł umowę pożyczki gotówkowej nr (...) z pożyczkodawcą (...) sp. z o.o. z siedzibą w B.. Zgodnie z umową całkowita kwota do spłaty z tytułu umowy pożyczki wyniosła 627,34 zł i składała się z kwoty kapitału w wysokości 492,51 zł, odsetek w wysokości 4,97 zł oraz prowizji w wysokości 134,83 zł. Termin zwrotu pożyczki upływał w dniu 12 stycznia 2018 r. W przewidzianym umową terminie pozwany nie dokonał zwrotu całości pożyczonej kwoty.

(dow ó d: umowa pożyczki z dnia 14 grudnia 2017 r. k.- 15-15v)

W dnia 22 stycznia 2018 r. między G. C. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...)H. U (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. zawarta została umowa przelewu wierzytelność. Na mocy tej umowy powód nabył wierzytelność przysługującą przeciwko A. P. z tytułu umowy pożyczki z dnia 14 grudnia 2017 roku.

(dow ó d: umowa przelewu wierzytelności z dnia 22 stycznia 2018 r. k.- 16)

W dniu 6 lipca 2018 r. pozwany wystosował do powoda oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

(dow ó d: oświadczenie z dnia 6 lipca 2018 r. k.- 110-112)

W dniu 24 października 2018 r. powód skierował do pozwanego ostatecznie wezwanie do zapłaty. Pozwany nie spłacił zadłużenia w jakimkolwiek zakresie.

(dow ó d: wezwanie do zapłaty z dnia 24 października 2018 r. k.- 21)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w przeważającej części.

W niniejszej sprawie powód wykazał istnienie roszczenia- przedstawił umowę pożyczki nr (...) z dnia 14 grudnia 2017 r., z której wynika zarówno kwota udzielonej pożyczki, jak i termin płatności pożyczki oraz umowę przelewu wierzytelność precyzyjnie określającą nabytą wierzytelność przysługującą przeciwko A. P.. Pozwany wprawdzie podnosił zarzuty dotyczące nieważności umowy, braku jej wypowiedzenia oraz zawyżenia przez pożyczkodawcę wysokości prowizji za udzielenie przedmiotowej pożyczki- okazały się one jednak bezzasadne.

Pozwany podnosił, że zawarł umowę pod wpływem błędu i uchylił się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli. W ocenie pozwanego został on wprowadzony w błąd uzasadniający przypuszczenie, iż gdyby nie działał pod jego wpływem nie zawarłby przedmiotowej umowy pożyczki. Zgodnie z art. 84 § 1 k.c. w razie błędu co treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć;

ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Nadto można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Pozwany wskazał, iż to pracownica pożyczkodawcy wprowadziła go w błąd albowiem wiedząc o problemach pozwanego ze wzrokiem - odmówiła odczytania mu treści przedmiotowej umowy pożyczki, wobec czego pozwany podpisał umowę bez zapoznania się z jej treścią. Należy wskazać, że nie ma błędu, gdy ktoś świadomie składa oświadczenie woli, nie znając jego treści, np. składa podpis na dokumencie, z którego treścią się nie zapoznał, z natury błędu bowiem wynika przekonanie błędzące, że postrzegany przez niego stan rzeczy odpowiada prawdzie. Innymi słowy, nieświadomość niezgodności między własnym obrazem sytuacji a rzeczywistością stanowi immanentną cechę błędu. Stąd postawa osoby składającej oświadczenie woli, świadomie wykluczająca możliwość poznania stanu faktycznego, wyłącza błąd. Osoba, która świadomie podpisuje dokument, nie znając jego treści, nie myli się, lecz świadomie akceptuje postanowienia zawarte w dokumencie, niezależnie od ich treści (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2009 r. IV CSK 358/08). W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie występuje błąd w rozumieniu art. 84 k.c. Wobec czego oświadczenie powoda o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu z dnia 6 lipca 2018 r. nie może zostać uznane za skuteczne.

Zdaniem pozwanego powód nie wykazał, że umowa pożyczki została skutecznie wypowiedziana, wobec czego roszczenie powoda nie jest wymagalne. Zarzut ten jest nietrafny bowiem przedmiotowa umowa pożyczki nr (...) została zawarta na czas określony od dnia 14 grudnia 2017 r. do dnia 12 stycznia 2018 r. Roszczenie powoda stało się wymagalne w dniu 13 stycznia 2018 r.

Odnośnie zarzutów pozwanego dotyczących zbyt wygórowanej wysokości prowizji za udzielnie przedmiotowej umowy pożyczki podkreślić należy, że dopuszczalność zastrzeżenia takich należności w umowie pożyczki wynika z przewidzianej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów i nie można z góry wyłączyć prawa stron do zamieszczenia tego rodzaju postanowień. Istotne jest jednak, aby prowizja nie powodowała nadmiernego obciążenia konsumenta pozaodsetkowymi kosztami zawarcia umowy. W konsekwencji, sąd powinien ustalić - czy prowizja nie została zastrzeżona w nadmiernej wysokości. Oceny takiej należy dokonać z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim albowiem zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 ww. ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550,00 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Zgodnie z ust. 2 pkt 1 ww. artykułu za umowę o kredyt konsumencki uważa się również umowę pożyczki. W art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim wprowadzono limit wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu zarówno w odniesieniu do określonego okresu spłaty kredytu, jak i limit maksymalny dla całości umowy o kredyt konsumencki. W razie określenia przez pożyczkodawcę kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokość przekraczającej wartości maksymalne wskazane w tym przepisie konsument jest zobowiązany wyłącznie do zapłaty kwoty odpowiadającej wartościom maksymalnym. Z wyliczeń wykonanych przez sąd wynika, iż na podstawie założeń umowy pożyczki, maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu wynosi 134,87 zł. Wskazana w umowie prowizja jest mniejsza od wyliczonej maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu oraz od kwoty faktycznie udzielonej pożyczki. Tym samym sąd uznał za wiążące postanowienia umowne w zakresie dotyczącym prowizji za udzielnie pożyczki nr (...) z dnia 14 grudnia 2017 r z dnia 14 grudnia 2017 r.

W konsekwencji sąd uwzględnił roszczenie powoda w przeważającej części, o czym orzekł jak w pkt I sentencji. Sąd zasądził na rzecz powoda odsetki umowne od kwoty niespłaconej pożyczki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 23 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty skapitalizowanych odsetek za okres 23 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty. Umowa pożyczki nie przewiduje możliwości żądania odsetek umownych w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty skapitalizowanych odsetek- w tym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. uznając, iż pozwany jako strona przegrywająca jest zobowiązany zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 317 zł, na które składa się opłata od pozwu w wysokości 30 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi.

SSR Alina Kowalewska